

Ki volt Dr. Gyökössy Endre?

2005. február 1. | Életút, Bandi bácsi üzenetei

Dr. Gyökössy Endre (1913-1997) lelkész-pszichológust, Isten öreg bojtárjának is nevezték, de legnépszerűbb neve, Bandi bácsi volt. Mi több, ő is így nevezte saját magát. Ezért választottuk rovatunknak a „Bandi bácsi üzenetei”, címet. Hisszük és reméljük, hogy Bandi bácsi üzenetei, hívőnek hitetlennek egyaránt, hasznos útmutatást adnak, ebben a világban, ahol mind több az útvesztő. Jézus mondta: „Én vagyok az út, az igazság és az élet, senki sem mehet az Atyához, csakis én általam”. (Jn 14,6). Bandi bácsi egész életét annak szentelte, hogy ezt az utat, megmutassa másoknak is.

Gyökössy Endre, Budapest-Rákospalotán született 1913. február 17-én. Édesapja, id. Gyökössy András, jogász volt. Elemi iskoláit Újpesten végezte, majd ugyanott a „Könyves

Kálmán” gimnázium hallgatója lett. Érettségi után Nagykőrösön tanítói oklevelet szerzett. A budapesti Református Teológia elvégzés után 1939-ben szentelték lelkésszé és a Kálvin téri református templomban kezdte meg szolgálatát.

Két doktorátusa is van, egy bölcsészeti és egy pszichopedagógiai. A baseli (Svájc) egyetemen Karl Barth és Emil Brunner, neves professzorok mellett a többek között egyházjogot és pasztorál-pszichológiát is tanult. Mivel mindig is azt volt a véleménye, hogy a lelkész ne csak prédikáljon, hanem lelkileg is közelítse meg az embert, ezért később a gyakorlati teológia kutató professzora is lett. 1941-ben házasodott meg Baselben. Házasságukból öt gyerekük született. Közülük kettő meghalt.

Dr. Gyökössy sohasem ragaszkodott a titulusainak tiszteletben tartására. Legjobban szerette, ha Bandi bácsinak hívják, mi több ő sajátmagát is úgy nevezte. Voltak, persze akik - talán a valamivel tiszteletudóbbnak hangzó - „Isten öreg bojtárjának” nevezték. Több évtizedes munkásságát, gyakorlatilag lehetetlen összegezni. Szolgálatának legfőbb ismérve, lehajolni az elveszett emberhez, nem csak a szószékről beszélni hozzá.

Külön tanulmányt lehetne írni irodalmi teljesítményéről. Hihetetlen egyszerűséggel ír, még a legbonyolultabb teológiai kérdésekről is. Írói munkásságának, két fontos tulajdonságát emelhetnénk ki. Először is, minden írása azt bizonyítja, hogy igenis lehet beszélni, írni a keresztény élet minden területéről, anélkül, hogy bármelyik felekezetet elmarasztalnánk. Másodszor, Bandi bácsi – Jézushoz hasonlóan – soha nem a bűnöst ostorozta, hanem éppen ellenkezőleg, az Istentől elrugaszkodott ember gyötrődései iránti érzékenységről tanúskodik.

Ugyanakkor – és ezzel egyáltalán nem leszünk tiszteletlenek emlékének – Bandi bácsi igazi vagány ember volt, és öregségére is az maradt. A rendszerváltás után egyszer felkérték, mondjon beszédet a Parlamentben. Ott minden bizonnal mindenki azt várta tőle, hogy mézes-mázos szavakat fog használni. Ő viszont hű maradt önmagához, és jól odamondogatott a honatyáknak. Idézem szavait: „Ott ezt mondtam a Tisztelt Háznak: Szenvedjétek el egymást szeretetben! Ha láttátok volna, hogy kapták fel a fejüket az emberek! Igen, mondtam, képviselő uraim, ez még önökre is vonatkozik. Hogy egymás másságát elszenvednénk. Mert ha ezt képesek megcsinálni, ha elfogadják a másikat, ha készek a párbeszédre, akkor abból a másiktól talán valami hasznosat is meríthetnek, és beépíthetik a saját életükbe.” Hát ez volt Bandi bácsi!

Bandi bácsit, életében csak egyetlen egy vád ért, és pedig, hogy túlságosan ökumenikus beállítottságú. Mondhatnám, ő ezt a “vádát” örömmel elviselte. Soha nem titkolta, hogy baráti körének nagy része éppen a katolikus papság köréből verbuválódott. Bandi bácsi szavaival élve, legtöbb ember azt sem tudja, hogy a katolikus szó, valójában az egyetemes, vagy általános fogalmat fedi. 1980 óta „papíron” nyugalmazott lett, de mint ő maga is mondtotta, nyugdíjas lelkész pedig nincsen! Az vagy az élete végéig lelkész, vagy soha nem is volt az!

Dr. Gyökössy Endre. lelkész-pszichológus és professzor, 1997. november 20-án költözött el az örökkévalóságba. Utolsó földi útjára 1997. december 6-án kísérték.

Talán semmi sem szőtte át Bandi bácsi szolgálatát annyira, mint az a „felfedezése”, hogy Jézus

volt az egyetlen valláslapító, Aki az AGAPÉ szeretetet hozta és gyakorolta a világban. Ez az a szeretet, ami hétköznapi nyelven nem jelent mást, mint, hogy. „Akkor is szeretlek, ha te nem szeretsz engem”! Hogy ezt az elvet mennyire magáévá tette Bandi bácsi, azt mi sem bizonyítja jobban, mint a Kol 3,13. alapján felállított hitvallása:

„Szenvedjétek el egymást szeretetben”

- Ez az én alapigém.

Lényem és szolgálatom alapgallama ez az ige.

Tulajdonképpen ezt kellene ráírni a síromra, ha egyszer meghalok.

Mert a Szeretet és a Szenvedés ebben az igében összekerült.

Minél jobban szeretek valakit, annál jobban megszenvedem

Nincs szeretet szenvedés nélkül, és csak az tud

igazán szenvedni, aki szeret.

Jézusról beszéljek? A keresztyéről?

Olyan nagyon szenvedett - mert olyan nagyon szeretett!

Életét adta értünk a kereszten.

Maradjunk annál, hogy az Ő követője,

a Homo Christianus csak azt az életet követheti,

amelyet Gazdája bemutatott.

Arnold Ernő

A Boldogmondások margójára

(Máté ev. 5. rész 1-12. versekhez)

Dr. Gyökössy Endre

Boldogok, akik tudják, miért élnek,
mert akkor azt is megtudják majd, hogyan éljenek.

Boldogok, akik összhangban vannak önmagukkal,
mert nem kell szüntelen azt tenniük,
amit mindenki tesz.

Boldogok,
akik csodálkoznak ott is,
ahol mások közömbösek,
mert örömes lesz az életük.

Boldogok,
akik tudják, hogy másoknak is lehet igaza,
mert békesség lesz körülöttük.

Boldogok,
akik nevetni tudnak önmagukon,
mert nem lesz vége szórakozásuknak.

Boldogok,
akik meg tudják különböztetni a hegyet a vakondtúrástól,
mert sok zavartól kímélik meg magukat.

Boldogok,

akik észreveszik egy diófában a bölcsőt,

az asztalt és a koporsót,

és mindháromban a diófát,

mert nemcsak néznek, hanem látnak is.

Boldogok,

akik lenni is tudnak, nemcsak tenni,

mert megcsendül a csöndjük és titkok tudóivá válnak.

Leborulók és nem kiborulók többé.

Boldogok,

akik mentség keresése nélkül tudnak pihenni és aludni,

mert mosolyogva ébrednek fel

és örömmel indulnak útjukra.

Boldogok,

akik tudnak elhallgatni és meghallgatni,

mert sok barátot kapnak ajándékba

és nem lesznek magányosak.

Boldogok,

akik figyelnek mások hívására anélkül,

hogyan nélkülözhetetlennek hinnék magukat,

mert ők az öröm magvetői.

Boldogok,

akik komolyan tudják venni a kis dolgokat

és békésen a nagy eseményeket,

mert messzire jutnak az életben.

Boldogok,

akik megbecsülik a mosolyt

és elfelejtik a fintort,

mert útjuk napfényes lesz.

Boldogok,

akik jóindulattal értelmezik mások botlásait,

akkor is, ha naivnak tartják őket,

mert ez a szeretet ára.

Boldogok,

akik el tudnak hallgatni, ha szavukba vágnak,

ha megbántják őket,

és szelíden szólnak,

mert Jézus nyomában járnak.

Boldogok,

akik mindebből meg is tudnak valósítani valamit,

mert életesebb lesz az életük.